Juantehtaan koulun lakkauttaminen ja yhtenäiskoulun perustaminen Juankoskelle

Sivistyslautakunta 27.10.2026 § 123
6528/00.01.02/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
opetuspäällikkö Taina Vainio, puh. 044 718 4018
opetusjohtaja Silja Silvennoinen, puh. 044 718 4003
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

sivistysjohtaja Mikko Ripatti

Sivistyslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle:

a. Juantehtaan koulun lakkauttamista 1.8.2027 alkaen

b. yhtenäiskoulun perustamista Juankoskelle 1.8.2027 alkaen

Päätös

Käydyn keskustelun aikana jäsen Minna Pehkonen esitti, että päätökseen lisätään lause: Palvelulakkautusten taloudellisten säästöjen toteutumista, matka-aikoja sekä vaikutuksia arkeen ja hyvinvointiin tulee seurata ja raportoida niistä sivistyslautakunnalle ja valtuustolle. Seurantaa varten on kysyttävä palautetta myös palvelujen käyttäjiltä seuraavan lukuvuoden aikana.

Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko esitetty lisäys hyväksyä yksimielisesti. Lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä esitetyn lisäyksen.

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen tehdyllä lisäyksellä.

Selostus

Perusopetuslain 4 §:n 1 momentin mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta.

Perusopetuslain 6 §:n 1 momentin mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita.

Perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaan kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa perusopetuslain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään.

Perusopetuslain 28 §:n 1 momentin mukaan perusopetuksessa oppilaalla on oikeus käydä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua koulua.

Perusopetuslain 3 a §:n mukaan esi- ja perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Kuopion kaupungin perusopetus järjestetään perusopetuslain ja perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. Esiopetus on varhaiskasvatuksen järjestämää lukuun ottamatta Karttulan Kissakuusenkoulua ja Pihkainmäen koulua.

Kuopion kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 16.2.2026 § 4 perusopetuksen palveluverkoston muutoksista vuoteen 2035. Päätöksessä todetaan, että Juantehtaan koulu lakkautetaan ja muodostetaan yhtenäiskoulu.

Kaupunginvaltuuston päätös perustuu palveluverkkosuunnitelmaan ja valtuuston 20.5.2024 § 24 linjaukseen palveluverkon tarkastelusta. Palveluverkkoselvityksen lähtökohtana oli, että palveluverkon tulee vastata paremmin varhaiskasvatuksen ja opetuksen järjestämisen nykypäivän vaateisiin, lasten määrän vähenemisen aiheuttamaan palvelutarpeen laskuun sekä taloudellisiin resursseihin. Nykytilan säilyttäminen ei toteuta valtuuston palveluverkolle asettamia tasapainotustavoitteita.

Valtuuston 16.2.2026 tekemän päätöksen jälkeen perusopetuksessa alettiin valmistella Juantehtaan koulun lakkauttamista ja yhtenäiskoulun perustamista.

Juantehtaan koulussa opiskelee tänä lukuvuonna 110 oppilasta vuosiluokilla 1 – 6. Koulussa on kuusi luokanopettajaa, yksi erityisopettaja, yksi erityisluokanopettaja ja yksi koulunkäynninohjaaja. Juantehtaan koululla ja Muuruveden koululla on yhteinen kielten opettaja ja lisäksi Juantehtaan koulussa käy muutama kiertävä opettaja. Koulussa on yksi erityisluokka, jossa on oppilaita eri vuosiluokilta.

Juankosken koulu sijaitsee Juantehtaan koulun kanssa samassa pihapiirissä. Juankosken koulussa opiskelee tänä lukuvuonna 101 oppilasta vuosiluokilla 7 – 9 . Samassa Juankosken koulun rakennuksessa toimii myös Juankosken lukio, jossa on 24 opiskelijaa. Juantehtaan, Juankosken ja Muuruveden kouluilla on yhteinen rehtori. Juankosken lukion rehtori on yhteinen Nilsiän lukion kanssa.

Palveluverkkoselvityksen oppilasennusteen mukaan Juantehtaan ja Juankosken koulujen oppilasmäärä on vähenevä:

	Oppilasmäärä	
Koulu	**lv 2025-2026**	**Enn. 2035**
Juantehtaan koulu (1-6)	115	90
Juankosken koulu (7-9)	109	60
	224	**150**

Oppilasmäärien väheneminen on jatkunut vuodesta 2016 – 2017:

Koulu	Oppilasmäärä lv 2016-2017	lv 2025-2026	Enn. 2035
Juantehtaan koulu (1-6)	182	115	90
Juankosken koulu (7-9)	191	109	60
	373	**224**	**150**

1.8.2027 alkaen Juantehtaan koulun oppilaita on Primuksen tietojen ja Mapinfoon pohjautuvan arvion mukaan 104 ja Juankosken koulussa 92. Oppilaita on yhteensä 196.

Juantehtaan koulu

Primuksen tietoihin ja MapInfoon pohjautuva arvio

Primus 20.9.2026	Arvio s2027	Arvio s2028	Arvio s2029	Arvio s2030	Arvio s2031	Arvio s2032
16	15	22	12	18	19	8
14	16	15	22	12	18	19
18	14	16	15	22	12	18
17	18	14	16	15	22	12
24	17	18	14	16	15	22
21	24	17	18	14	16	15
110	**104**	**102**	**97**	**97**	**102**	**94**

Juankosken koulu

Primuksen tietoihin (20.9.) ja MapInfoon pohjautuva arvio

Primus 20.9.2026	Arvio s2027	Arvio s2028	Arvio s2029	Arvio s2030	Arvio s2031	Arvio s2032
27	28	33	28	27	21	24
37	27	28	33	28	27	21
37	37	27	28	33	28	27
101	**92**	**88**	**89**	**88**	**76**	**72**

Arvioitu Juankosken koulun Primus-tietojen pohjalta

Arvioitu Juantehtaan ja Muuruveden koulun oppilaiden pohjalta (Primus 20.9. ja Taavi)

Lisäksi Juankosken koulussa tarvitaan tiloja esiopetusryhmälle ja Juankosken lukion opiskelijoille. Juankosken koulukiinteistön vetoisuus on 408 oppilasta, joten laskennallisesti kaikki mahtuvat Juankosken koulun kiinteistöön.

Juantehtaan koulun lakkauttamisella säästetään koulun tilakustannuksissa. Juantehtaan koulun pääomakustannus on 191 000 euroa vuodessa ja ylläpitokustannus 245 000 euroa vuodessa eli yhteensä 436 000 euroa vuodessa. Kustannukset on laskettu vuoden 2025 tietojen ja kustannustason perusteella. Vuoden 2025 tilinpäätöksessä koulun tasearvon menojäännös oli 1 323 000 euroa. Juantehtaan koulun tasearvo tulisi alaskirjata. Kaupungin näkökulmasta epävarmuustekijänä on Juantehtaan koulun suojelustatus, minkä vuoksi rakennuksen myynti tai mahdollinen purkaminen voi olla haasteellista.

Juantehtaan koulun oppilaiden ja esiopetuksen siirto Juankosken kouluun voi aiheuttaa Juankosken koululle tilamuutoksista johtuvia investointikustannuksia, jotka ovat karkean arvion mukaan noin 50 000–150 000 euroa. Suunnitelmien myötä kustannusarvio tarkentuu.

Perusopetuslain mukaan vuosiluokat 1–9 muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Opetussuunnitelman perusteet korostavat pedagogista jatkumoa, yhteisiä toimintatapoja ja opettajien yhteistyötä. Yhtenäiskoulu tukee näiden tavoitteiden toteutumista, parantaa oppimisen ja tuen laatua sekä vahvistaa johtamista, kun henkilöstö työskentelee samassa rakennuksessa eikä rehtorin työ ei jakaudu kolmen koulun kesken.

Yhtenäinen kouluympäristö sujuvoittaa tiedonsiirtoa ja oppilashuollon seurantaa, helpottaa siirtymistä alaluokilta yläluokille sekä mahdollistaa henkilöstön, osaamisen, tilojen ja välineiden joustavan käytön. Erityisesti maaseudulla malli mukautuu erillistä yläkoulua paremmin oppilasmäärien ja resurssitarpeiden muutoksiin.

Päätöksellä ei ole merkittäviä vaikutuksia opetuksen järjestämismahdollisuuksiin. Pienten oppilasmäärien vuoksi oppilaiden valinnaisainemahdollisuudet eivät lisäänny. Koska kouluilla on jo tällä hetkellä yhteinen rehtori, hallinnolliset muutokset ovat käytännössä vähäisiä. Päätös ei vaikuta koulujen saavutettavuuteen, koulukuljetuksiin tai oppilaiden harrastusmahdollisuuksiin eikä lisää oppilasmäärää. Päätös sinänsä ei vaikuta henkilöstön määrään, mutta oppilasmäärien väheneminen vähentää tulevaisuudessa myös opettajien määrää.

Vaikka yhtenäiskoulun perustaminen Juankosken koulukiinteistöön tarkoittaa Juantehtaan koulun lakkauttamista, muutos ei vähennä perusopetuksen järjestämistä Juankoskella eikä aiheuta koulun lakkauttamiseen liittyviä negatiivisia maaseutuvaikutuksia. Merkittävimmät vaikutukset ovat taloudellisia sekä opetuksen laatuun ja johtamiseen vaikuttavia.

Kuopion kaupungin palveluverkkosuunnitelman vaikutusten ennakkoarvioinnissa todetaan, että perusopetuksen palveluverkkoa arvioidaan opetuksen saatavuuden, yhdenvertaisuuden ja laadun näkökulmista. Keskeisiä tekijöitä ovat koulujen saavutettavuus, kohtuulliset ja turvalliset koulumatkat, esteettömyys, oppimisen tuki, opiskeluhuolto, henkilöstön osaaminen sekä terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö. Laadukas opetus turvaa oppilaiden sivistykselliset oikeudet.

Mikäli palveluverkkoa ei optimoida, rajalliset resurssit voivat entisestään heikentää palveluiden laatua ja kunnan taloudellista kestävyyttä, mikä voi vaikuttaa negatiivisesti pitkällä aikavälillä hyvinvointiin. Palveluverkon tiivistäminen mahdollistaisi resurssien tehokkaamman käytön ja ympäristökuormituksen vähentämisen. Nykyinen palveluverkko ei ole taloudellisesti kestävä, kun lasten määrä ja palvelutarve varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa vähenevät.

Osana palveluverkkoselvitystä tarjottiin kultalaisille tietoa palveluverkkosuunnitelmasta kaupungin www-sivulla ja varattiin mahdollisuus ilmaista mielipide palveluverkkosuunnitelmasta. Kuntalaisille järjestettävä vaikutusmahdollisuuksien varaaminen toteutettiin sähköisen lomakkeen avulla 7.10 - 2.11.2025. Osana vaikutusten ennakkoarviointia tehtiin kuntalaisten ja asukkaiden kanssa tavanomaista tarkemmat maaseutuvaikutusten arvioinnin työpajat Riistaveden koululla 6.5.2025, Maaninkajärven koululla 7.5.2025 ja Karttulan Kissakuusenkoululla 8.5.2025. Osana tarkempaa lapsivaikutusten arviointia nuorisovaltuusto

teki kyselyn oppilaskunnille. Kuopion alakoulujen, yhtenäiskoulujen, yläkoulujen oppilaskuntien sekä lukioiden opiskelijakuntien hallitukset vastasivat Forms-kyselyyn 28.4.-20.5.2025.

Vastauksissa ehdotetaan vaihtoehdoksi palveluverkkoselvityksen ratkaisuille *Juantehtaan koulun ja Juankosken koulun yhdistämistä yhtenäiskouluksi*. Ratkaisun arvioidaan *turvaavan perusopetuksen säilymisen Juankoskella, vahvistavan koulutuspalveluiden jatkuvuutta sekä tuovan hallinnollista tehokkuutta ja säästöjä*. Kommenteissa korostetaan myös, että *Juankosken nykyinen koulukokonaisuus muodostaa yhtenäisen koulupolun esiopetuksesta lukioon*.

Vastaajat korostavat *lähikoulujen ja pienten yksiköiden merkitystä lasten hyvinvoinnille, turvallisuudelle, yhteisöllisyydelle ja alueiden elinvoimalle*. Koulujen keskittämistä suuriin yksiköihin vastustetaan, ja päätöksenteolta toivotaan pitkäjänteisyyttä, lasten edun huomioimista sekä asukkaiden kuulemista. *Pienet koulut koetaan turvallisiksi ja yhteisöllisiksi oppimisympäristöiksi*.

Koulun säilyttämisen katsotaan tukevan maaseudun elinvoimaa, lapsiperheiden pysyvyyttä ja alueen kehitystä. Lakkauttamisen pelätään *lisäävän muuttotappiota, alentavan asuntojen arvoa ja nopeuttavan palvelujen katoamista*.

Suurten koulujen ja luokkakokojen kasvun arvioidaan *lisäävän levottomuutta ja kiusaamista sekä vähentävän yksilöllistä tukea*. Pienissä kouluissa *henkilöstö tuntee oppilaat paremmin ja voi havaita ongelmat varhain*. Pienten koulujen katsotaan *turvaavan erityistä tukea tarvitsevien lasten tarpeiden paremman tunnistamisen ja huomioimisen*.

Palvelujen keskittämisen koetaan *vaikeuttavan maaseudun perheiden arkea ja heikentävän alueiden tulevaisuutta*. Koulujen ja päiväkotien säilyttämistä pidetään tärkeänä myös *maaseutustrategian ja huoltovarmuuden näkökulmasta*.

Kuopion palveluverkkosuunnitelman lisäselvitettäviin asioihin liittyvässä vaikutusmahdollisuuksien varaamisessa kysyttiin mielipiteitä Juantehtaan koulun kiinteistöstä luopumisesta ja yhtenäiskoulun muodostamisesta Juankoskelle. Tässä kyselyssä lähtökohtana oli myös Muuruveden koulun oppilaiden siirtyminen Juankoskelle perustettavaan yhtenäiskouluun. Kuopion palveluverkkosuunnitelman lisäselvitettäviin asioihin liittyvä sähköinen kysely järjestettiin 2. - 16.1.2026. Yleisötilaisuus järjestettiin Pyörön koululla 15.1.2026.

Vastauksissa *hallinnollinen yhtenäiskoulu ilman fyysistä yhdistämistä* sai laajasti kannatusta. Samaan rakennukseen siirtymistä vastustettiin *tilojen riittämättömyyden sekä opetuksen laadun ja erityisopetuksen heikkenemisen vuoksi.* Alakoululaisten ja yläkoululaisten sijoittaminen samoihin tiloihin koettiin *turvattomaksi ja pedagogisesti haitalliseksi ratkaisuksi.* Pelättiin *kiusaamista, häiriöitä ja isompien oppilaiden huonoa vaikutusta.* Erittäin vahva viesti oli, että maaseudun kouluja ei tule lakkauttaa, koska *se heikentää kylien elinvoimaa, kiihdyttää perheiden poismuuttoa alueelta ja laskee asuntojen arvoa.*

Vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen

Hallintolain 41 §:n edellyttämä vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen edellyttää, että ennen päätöksentekoa niille, joihin asia vaikuttaa, on annettava tietoa siitä, mitä asia koskee ja mitä sillä tavoitellaan sekä mahdollisuus kertoa oma mielipide asiasta.

Valtuuston 16.2.2026 tekemän päätöksen jälkeen järjestettiin yhtenäiskoulun perustamiseen liittyvä kysely. Kysely oli avoinna 20.5.–3.6.2026, ja siihen saatiin yhteensä 74 vastausta. Kyselyyn vastattiin nimettömästi. Mielipiteen on voinut jättää myös kirjallisena Kuopion kaupungin kirjaamoon.

Mielipiteet yhtenäiskoulun perustamisesta jakautuvat. *Lähes 60 % vastaajista arvioi vaikutukset merkittäviksi ja vajaat 20 % vähäisiksi.*

Myönteisesti suhtautuvat kannattavat erityisesti *hallinnollista yhdistämistä*. Sen arvioidaan *lisäävän opetuksen joustavuutta, laajentavan kurssitarjontaa, tehostavan resurssien käyttöä sekä vahvistavan Juankosken vetovoimaa ja koulupalvelujen säilymistä.*

Useimmat kommentit suhtautuvat kriittisesti kaikkien oppilaiden keskittämiseen samaan rakennukseen. Nykyisten *yläkoulutilojen ei katsota soveltuvan pienille oppilaille, ja yhteisen rakennuksen pelätään aiheuttavan ahtautta sekä puutteita opetustiloissa.*

Huolta herättävät myös *pienten oppilaiden hyvinvointi ja turvallisuus samassa ympäristössä yläkoululaisten kanssa.* Riskiksi koetaan *turvattomuus, levottomuus ja kiusaaminen.* Suurempien oppilasmäärien arvioidaan *heikentävän oppimisrauhaa ja lisäävän oppilaiden ja henkilöstön kuormitusta. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tilanteen sekä liikunta- ja varastotilojen riittävyyden ja muutostöiden* pelätään aiheuttavan ongelmia.

Joissakin vastauksissa ehdotetaan *hallinnollista yhtenäiskoulua*, jossa opetus jatkuu kahdessa rakennuksessa. Mallin katsotaan yhdistävän hallinnolliset hyödyt *eri ikäryhmille sopiviin oppimisympäristöihin*. Nykyistä ratkaisua pidetään toimivana, joten sen muuttamista ei nähdä tarpeellisena.

Uudistuksen taloudellisia perusteita ja väestöennusteita myös kyseenalaistetaan. *Säästöjen toteutumista epäillään* tilamuutosten, investointien ja mahdollisesti tyhjilleen jäävien rakennusten vuoksi.

Kyselyn perusteella *yhtenäiskouluun suhtaudutaan varauksellisesti etenkin, jos kaikki oppilaat sijoitetaan samaan rakennukseen.* Hallinnollinen yhdistäminen saa jonkin verran kannatusta, mutta eri ikäryhmien tarpeet halutaan turvata kahden rakennuksen tai muun nykyistä ratkaisua kehittävän mallin avulla.

Juantehtaan koulun oppilaille järjestettiin 19.10.2026 oppituntien aikana mahdollisuus kertoa, mitä ajatuksia mahdollinen Juantehtaan koulun lakkauttaminen ja oppilaiden siirtäminen Juankosken kouluun herättää. Keskustelun järjestivät luokkien omat opettajat. Oppilailta kysyttiin, mitä mieltä he olisivat Juankosken kouluun siirtymisestä ja mitä pitäisi ottaa huomioon, jos näin päätetään ja tapahtuu. Paikalla oli yhteensä 105 oppilasta ja keskusteluun osallistuminen oli vapaaehtoista.

Oppilaiden suhtautuminen mahdolliseen siirtymiseen Juankosken kouluun vaihtelee selvästi luokka-asteittain. Ensimmäisen luokan oppilaiden näkemykset jakautuvat, mutta vastauksissa on myös runsaasti myönteistä suhtautumista. Myönteisyyttä perustellaan muun muassa sillä, että *uudessa koulussa olisi tuttu isompi sisarus*. Toisen luokan oppilaista selvä enemmistö suhtautuu muutokseen kielteisesti. Kolmannesta luokasta ylöspäin vastauksissa korostuvat myönteisten odotusten sijasta *jännitys, huoli nykyisen koulun menettämisestä sekä käytännön järjestelyihin liittyvät kysymykset*.

Tilojen riittävyys ja ahtaus muodostavat vastauksissa kaikkein toistuvimman teeman. Oppilaat pohtivat, *riittävätkö luokkahuoneet, jakotilat, naulakot, kaapit, WC-tilat, pukuhuoneet ja liikuntasali kaikille*. Lisäksi kysytään, *joudutaanko luokkia yhdistämään ja miten opetus järjestetään mahdollisen remontin aikana*.

Pienten ja isojen oppilaiden yhteiselo herättää turvattomuutta. Oppilaat pelkäävät *pienempien jäävän yläkoululaisten jalkoihin, joutuvan kiusatuiksi tai tönityiksi sekä eksyvän uusiin tiloihin*. Erityisluokan vastauksissa tuodaan esille myös *WC-tiloihin ja valvonnan riittävyyteen liittyvää turvattomuutta*. Kuudesluokkalaiset tarkastelevat asiaa osin pienempien oppilaiden näkökulmasta ja ovat huolissaan siitä, *ettei pieniä jätettäisi yksin isompien keskelle*.

Melu, ruuhka ja arjen sujuvuus nousevat esille useilla luokka-asteilla. Oppilaat pohtivat *käytävien melua, ruokailujen ja välituntien porrastamista, sisävälituntien järjestämistä, välituntialueiden rajoja* sekä sitä, *häiritsevätkö isommat oppilaat opetusta*.

Oppilaiden vastauksissa esitetään konkreettisia kehittämistarpeita:

- *riittävästi luokka-, jakotila- ja säilytystiloja*
- *pienille oppilaille sopivat kalusteet ja naulakot*
- *tarpeeksi WC- ja pukuhuonetiloja*
- *toimiva liikunnan, käsityön, kerhojen ja muun iltapäivätoiminnan järjestäminen*
- *selkeät jonotus-, ruokailu- ja välituntikäytännöt*
- *riittävä aikuisten valvonta*
- *kaikille yhteiset säännöt ja käytöstavat*
- *turvalliset pyöräily- ja koulukuljetusjärjestelyt*
- *monipuolisemmat välituntialueet ja liikuntamahdollisuudet.*

Oppilaat tarkastelevat muutosta ennen kaikkea oman päivittäisen kouluarkensa kautta. Heille tärkeitä ovat oma paikka, tutut aikuiset, turvallinen liikkuminen, riittävä tila sekä se, että opetus, välitunnit, ruokailut ja harrastukset toimivat uudessa ympäristössä.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö § 30.

Vaikutusten arviointi

Liitteenä.

Liitteet

3601/2026 Liite: Vaikutusten ennakkoarviointi Juantehtaan koulun lakkauttaminen ja yhtenäiskoulun perustaminen Juankoskelle
3601/2026 Liite: kooste Juankosken koulun lakkauttamisen ja yhtenäiskoulun perustamisen vaikutusmahdollisuuksien varaamisen vastauksista
3601/2026 Liite: Juankosken koulun lakkauttamisen ja yhtenäiskoulun perustamisen vaikutusmahdollisuuksien varaamisen vastaukset (osittain salassa pidettävä, JulkL 24.§. 32 §)

3601/2026 Liite: Juantehtaan oppilaiden mielipiteitä

3601/2026 Liite: Kaupunginvaltuusto 16.02.2026 § 4

3601/2026 Liite: Palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035 Varhaiskasvatus ja perusopetus

3601/2026 Liite: Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin palveluverkkosuunnitelmasta varhaiskasvatus ja perusopetus